

СОВЕТ
РУССКО-АЗЕЛЕЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
РУС ӘЖИЛЕ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2026 елның 8 июне

№ 33

Рус.Әжиле ав.

Татарстан Республикасы
Зеленодольск муниципаль районы Рус
Әжиле авыл жирлеге Советы депутаты
статусы турындагы нигезләмәне
раслау хакында

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 24 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Рус Әжиле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Рус Әжиле авыл жирлеге Советы Регламенты, Рус Әжиле авыл жирлеге Советы **карап итте:**

1. Рус Әжиле авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында кушымта итеп бирелә торган нигезләмәне расларга.

2. Рус Әжиле авыл жирлеге Советы карарларының үз көчен югалтуын танырга:

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Рус Әжиле авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2021 елның 09 мартындагы 26 номерлы карары;

- «Зеленодольск муниципаль районы Рус Әжиле авыл жирлеге Советының 2021 елның 9 мартындагы 26 номерлы карары белән расланган Зеленодольск муниципаль районы Рус Әжиле авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында» 2021 елның 18 августындагы 43 номерлы карары;

- «Рус Әжиле авыл жирлеге Советының 2021 елның 9 мартындагы 26 номерлы карары белән расланган Рус Әжиле авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында 2021 елның 20 декабрдәге 51 номерлы карары (Рус Әжиле авыл жирлеге Советының 2021 елның 18 августындагы 43 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән)»;

- «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Рус Әжиле авыл жирлеге Советының 2021 елның 09 мартындагы 26 номерлы карары

белән расланган Рус Әжиле авыл җирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында «2023 елның 09 мартында 111 номерлы карары (Рус Әжиле авыл җирлеге Советының 2021 елның 18 августындагы 43 номерлы, 2021 елның 20 декабрдәгә 51 номерлы карарлары белән кертелгән үзгәрешләр белән)»;

- «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Рус Әжиле авыл җирлеге Советының 2021 елның 09 мартындагы 26 номерлы карары белән расланган Рус Әжиле авыл җирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында 2023 елның 16 августындагы 127 номерлы карары (Рус Әжиле авыл җирлеге Советының 2021 елның 18 августындагы 43 номерлы, 2021 елның 20 декабрдәгә 51 номерлы, 2023 елның 9 мартындагы 111 номерлы карарлары белән кертелгән үзгәрешләр белән)»;

- «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Рус Әжиле авыл җирлеге Советының 2021 елның 09 мартындагы 26 номерлы карары белән расланган Рус Әжиле авыл җирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында 2023 елның 13 декабрдәгә 140 номерлы карары (Рус Әжиле авыл җирлеге Советының 2021 елның 18 августындагы 43 номерлы, 2021 елның 20 декабрдәгә 51 номерлы, 2023 елның 9 мартындагы 111 номерлы, 2023 елның 16 августындагы 127 номерлы карарлары белән кертелгән үзгәрешләр белән)»;

- «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Рус Әжиле авыл җирлеге Советының 2021 елның 09 мартындагы 26 номерлы карары белән расланган Рус Әжиле авыл җирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында 2026 елның 10 апрелдәгә 140 номерлы карары (Рус Әжиле авыл җирлеге Советының 2021 елның 18 августындагы 43 номерлы, 2021 елның 20 декабрдәгә 51 номерлы, 2023 елның 9 мартындагы 111 номерлы, 2023 елның 16 августындагы 127 номерлы, 2023 елның 13 декабрдәгә 140 номерлы карарлары белән кертелгән үзгәрешләр белән)»;

3. Өлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында игълан итәргә (<http://pravo.tatarstan.ru> Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр порталының Интернет челтәрендә (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), шулай ук Рус Әжиле авыл җирлегенең мәгълүмат стендларында тубәндәгә адреслар буенча: Рус Әжиле авылы, Центральная урамы, 1йорт (җирлек администрациясе бинасы), Карәшәм авылы, Новая урамы, 27 йорт (мәдәният йорты бинасы) урнаштырырга.

Рус Әжиле авыл җирлеге башлыгы вазифаларын вакытлыча башкаручы,
Совет рәисе

И. Р.Касимов

Рус Әжиле авыл җирлеге
Советының 2026 елның 08
июнендәге 33 номерлы
карарына 1 нче кушымта

Рус Әжиле авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Рус Әжиле авыл җирлеге Советы депутатының (алга таба – депутат) хокукларын һәм бурычларын билгели, алар үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрен күздә тотат.

1 Статья. Депутат статусының хокукый нигезе

1. Депутат статусы Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Рус Әжиле авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба – шәһәр Уставы), әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Депутат булып бермандатлы сайлау округы буенча муниципаль сайлауларда сайланган һәм Рус Әжиле авыл җирлеге Советында (алга таба – җирлек Советы) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында һәм муниципаль норматив хокукый актларда каралган вәкилләккә һәм башка вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга вәкаләтле Россия Федерациясе гражданы тора.

3. Депутат үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга, Татарстан Республикасы Конституциясенә, җирлек Уставына һәм муниципаль норматив хокукый актларга, шулай ук сайлаучыларның мәнфәгатьләренә таяна.

4. Депутатка үз вәкаләтләрен тоткарлыксыз башкару өчен шартлар тәэмин ителә.

5. Депутат үз статусын депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле булмаган эшчәнлек өчен файдаланырга хокукы түгел.

2 Статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутатлар үз вәкаләтләрен даими булмаган нигездә башкаралар, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәү белән бергә алып баралар, моңа шәһәр уставында билгеләнгән очраклар керми.

2. Депутатка үз вәкаләтләрен даими булмаган нигездә гамәлгә ашыру өчен эш бирүче тарафыннан эш урынын (вазыйфасын) саклап калып, дәвамлылыгы шәһәр Уставы белән билгеләнгән чорга эштән азат ителү гарантияләне.

3. Җирлек Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә 10 проценты даими нигездә эшли.

3 Статья. Депутат вәкаләтләре чоры

1. Депутатның вәкаләтләре чоры биш ел тәшкил итә.
2. Депутатның вәкаләтләре ул сайланган көннән башлана һәм яңа чакырылыш жирлек Советының хокуклы составтагы беренче утырышын уздырган көннән туктатыла..

4 Статья. Депутат статусына бәйле чикләүләр, тыюлар

1. «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очраклардан тыш, депутатлар Россия Федерациясе сенаторлары, Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы депутатлары, Россия Федерациясе субъектларының закон чыгару органнары депутатлары була алмый, Россия Федерациясенең башка дәүләт вазыйфаларын, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфаларын, шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкара алмый. (алга таба – 33-ФЗ номерлы закон), башка федераль законнар белән.
2. Депутат, 33-ФЗ номерлы законда, башка федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, башка муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы депутаты яисә башка муниципаль берәмлекнең муниципаль берәмлеге башлыгы вәкаләтләрен бер үк вакытта башкара алмый.
3. Депутатлар Россия Федерациясенең коррупциягә каршы көрәш турындагы законнары белән билгеләнгән чикләүләрен, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә тиеш.
4. Үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы депутатлар:
 - 1) эшқуарлык эшчәнлеге белән шәхсән яисә ышанычлы затлар аша шөгыльләнәргә;
 - 2) коммерциячел яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәге очраклардан тыш:
 - а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел һөнәр берлеге оешмасының сайланулы органы белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез мөлкәт милекчеләре ширкәтенең съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыйылышында катнашу;
 - б) коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел һөнәр берлеге оешмасының сайланулы органы белән идарә итүдә катнашудан, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез мөлкәт милекчеләре ширкәтенең съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыйылышында катнашудан тыш) Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы рәисенә алдан хәбәр итү белән;
 - в) Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре Советында, Муниципаль берәмлекләренең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә бирү;
 - г) муниципаль берәмлек гамәлгә куючысы (акционерлы, катнашучысы) муниципаль берәмлек булган оешманың идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә,
 - д) федераль законнарда каралган башка очраklar;

3) укытучылык, фәнни һәм башка ижәт эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә. Шулай ук вакытта укытучылык, фәнни һәм башка ижәди эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит дөүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданныгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый.

4) Әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яисә күзәтчелек советлары, коммерциягә карамаган чит ил хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә эш итүче аларның структур бүлекчеләренә башка органнары составына керергә.

5. Муниципаль вазыйфаларны биләүче, вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы затлар гражданны, административ яисә жинаять эше йә административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллеке очракларыннан тыш) сыйфатында катнаша алмыйлар.

5 Статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләгә белән отставкага китү;

3) суд тарафыннан хокукка сәләтсез яисә хокукка сәләте чикләнгән дип тану;

4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яисә вафат дип игълан ителү;

5) аңа карата судның гаепләү хөкеменең законлы көченә керүе;

6) даими яшәү урынына Россия Федерациясеннән читкә чыгу;

7) Россия Федерациясе гражданныгы туктату яисә чит дөүләт гражданныгы (гражданныгы) йә яшәүгә рөхсәте яисә Россия Федерациясе гражданныгы чит дөүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган башка документы булу;

8) жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

9) хәрби хезмәткә чакыру яисә аны алмаштыручы альтернатив гражданны хезмәтенә юллама;

10) чит ил агенты статусын алу;

11) 33-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән башка очраклар.

2. Депутатның вәкаләтләре жирлек Советы карары белән алты ай рәттән жирлек Советының барлык утырышларында житди сәбәпләр булмаганда вакытыннан алда туктатыла.

3. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында жирлек Советы тарафыннан карар кабул ителгән Депутат әлеге карарга карата шикәять белдерү турындагы гариза белән әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән алып 10 көн эчендә судка мөрәжәгать итергә хокуклы.

4. Вәкаләтләре җирлек Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары нигезендә вакытыннан алда туктатылган депутат күрсәтелгән карарга суд тәртибендә шикаять биргән очракта, җирлек Советы суд карары законлы көченә кәргәнчә җирлек Советы депутатларын өстәмә сайлаулар билгеләү турында Карар кабул итәргә хокуклы түгел.

5. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында шәһәр Советы карары вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча, ә бу нигез җирлек Советы сессияләре арасында барлыкка килгән булса, мондый нигез барлыкка килгән көннән алып өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

6. Әгәр җирлек Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары статьяның 1 өлешендәге 2 пунктында каралган нигездә әлеге статьяның 5 өлешендә каралган срокларда кабул ителмәгән булса, депутат процессуаль законнарда каралган тәртиптә җирлек Советының гамәл кылмавына шикаять белдерү турындагы гариза белән судка мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

7. Татарстан Республикасы Рәисе депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн итеп әлеге гаризаның җирлек советына кәргән көне санала.

6 Статья. Депутат хокуклары

1. Депутатның:

1) җирлек Советында даими комиссияләргә һәм тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланарга;

2) җирлек Советы каравы өчен мәсьәләләр тәкъдим итәргә;

3) шәһәр Советы тарафыннан төзелә торган органнарны һәм шәһәр Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләп куела торган, килештерелә торган) вазыйфаи затларның кандидатураларын төзү мәсьәләләре буенча фикер әйтәргә;

4) җирлек советының хокукый актлары проектларын хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кәртәргә;

5) көн тәртибе, тикшерелә торган мәсьәләләренә карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәртмәләр, җирлек Советы карарлары проектларына төзәтмәләр кәртәргә;

6) җирлек Советы сессияләрендә чираттан тыш хисапны яисә җирлек советы контролендә булган теләсә кайсы органның яисә вазыйфаи затның мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кәртәргә;

7) җирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) үз тәкъдимнәреңне нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр бирәргә;

9) җирлек Советы сессияләрендә гражданнарның, аның фикеренчә, иҗтимагый әһәмияткә ия булган мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә;

10) жирлек Советы тарафыннан төзелә торган органнарның составы (сан ягыннан, персоналъ яктан) һәм жирлек Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләп куела торган, килештерелә торган) вазыйфаи затларның кандидатуралары буенча фикер әйтергә;

11) даими комиссияләрнең, жирлек Советы сессияләренең беркетмәләре белән танышырга;

12) депутат ярдәмчеләре булдыру.

7 Статья. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның жирлек Советы депутатының шәхесен һәм вәкаләтләрен раслый торган документ булып торган таныклығы һәм күкрәк тамгасы бар, ул аларны үз вәкаләтләре чоры дәвамында куллана.

8 Статья. Депутат эшчәнлегә рәвешләре

1. Депутат эшчәнлегә рәвешләре булып:

1) жирлек Советы сессияләре эшендә катнашу;

2) жирлек Советының даими комиссияләре эшендә катнашу;

3) федераль дәүләт хакимияте органнарының, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, барлык оештыру-хокукый рәвештәгә оешма житәкчеләренә, ижтимагый берләшмәләргә мәрәжәгать;

4) муниципаль хокукый акт проекты кертү;

5) жирлек Советы тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукый актлар проектларын эшләүдә катнашу;

6) жирлек Советы тарафыннан Татарстан Республикасы Дәүләт Советына закон чыгару инициативасы тәртибендә кертелә торган Татарстан Республикасы законнары проектларын өзерләүдә катнашу;

7) депутат гарызнамәсе кертү;

8) сайлаучылар белән очрашулар, аларның мәрәжәгатьләре белән эшләү, үзе вәкил булган жирлек халкына үз эшчәнлегә һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлегә турында мәгълүмат бирү;

9) жирле референдумнарны, гавами тыңлауларны, жыелышларны, конференцияләрне һәм граждандан сорашып белешүләрне оештыруда һәм уздыруда катнашу;

10) территориаль ижтимагый үзидарә оештыруда катнашу.

2. Депутат үз эшчәнлеген федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, башка муниципаль хокукый актларда һәм Зеленодольск жирлек Советы Регламентында каралган башка рәвешләрдә дә башкара ала.

9 Статья. Депутат ярдәмчеләре

1. Депутат депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруда аңа ярдәм күрсәтү өчен өч ярдәмчегә ия булырга хокуклы. Депутат ярдәмчеләренә эше (эшчәнлеге) иҗтимагый башлангычларда башкарыла.

2. Депутат үз ярдәмчеләре өчен җаваплы һәм аларны теләсә кайсы вакытта алыштырырга хокуклы.

10 Статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат шәһәр халкы, шулай ук шәһәр территориясендә урнашкан предприятие, оешма коллективлары, муниципаль һәм башка органнар белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучылар алдында, үз эше турында елга кимендә бер тапкыр хисап тотып, вакыт-вакыт аларга җирлек советы эше турында хәбәр итә, шулай ук айга кимендә бер тапкыр халыкны кабул итә.

3. Депутат шәһәр халкының законлы хокукларын, ирекләрен һәм мәнфәгатьләрен тәэмин итү буенча законнарда каралган чаралар күрә, алардан кәргән тәкъдимнәрне, гаризаларны, шикәятләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә алардагы мәсьәләләрне дәрәҗәсә һәм вакытында хәл итәргә ярдәм итә.

4. Гражданның кабул итә;

5. Җәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәрәҗә хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә.

6. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын уздыру өчен Зеленодольск муниципаль районы Рус Әжиле авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын уздыру өчен Зеленодольск муниципаль районы Күгәй авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан бирелә торган биналарда аларны бири тәртибенә туры китереп үткәрелә.

7. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенә җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, йөрешләр һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

8. Депутатның сайлаучылар белән очрашуларын оештыруга яисә уздыруга каршылык Россия Федерациясә законнары нигезендә административ җаваплылыкка китерә.

11 Статья. Депутатларның Депутат этикасы кагыйдәләрен үтәве

1. Депутат җирлек Советы тарафыннан раслана торган депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә, шул исәптән түбәндәге йөкләмәләрне үтәргә тиеш::

1) шәхсән үзенә яисә якин туганнарына кагылышлы мәсьәләләргә хәл иткәндә җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданныр эшчәнлегенә йогынты ясау өчен җирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелып калырга һәм депутат статусыннан файдаланмаса;

2) депутат вазыйфаларын объектив үтәүдә шик тудырырлык үз-үзенә тотудан тыелып торырга, шулай ук аның абруена яисә җирлек Советы абруена зыян китерерлек конфликтлы хәлләрдән качарга;

3) мәнфәгатьләр конфликтны килеп чыгу куркынычы булганда-шәхси кызыксыну (турыдан-туры яисә читләтеп) депутат бурычларын тиешенчә, объектив, гадел үтәүгә йогынты ясый яисә йогынты ясый алган вәзгыять, - бу хакта җирлек советына хәбәр итәргә һәм аның әлегә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга яисә җайга салуга юнәлдерелгән карарын үтәргә;

4) гавами чыгышларның җирлек Советында билгеләнгән кагыйдәләрен үтәргә;

5) Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа билгеле булган белешмәләргә депутат эшчәнлегенә бәйлә булмаган максатларда фаш итмәскә һәм файдаланмаса;

6) депутат бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачулар, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләүләр) түләмәскә.

12 Статья. Депутатның җирлек Советы сессияләрендә катнашуы

1. Депутат җирлек Советының барлык сессияләрендә дә катнашырга тиеш.

2. Депутат җирлек Советы сессияләрен үткөрү вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында мәгълүмат ала, шулай ук әлегә мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны җирлек Советы Регламенты нигезендә ала

3. Җирлек Советы сессияләрендә катнаша алмаганда, депутат, бер көннән дә соңга калмыйча, бу хакта Рус Әжиле авыл җирлегә башлыгына хәбәр итә.

13 Статья. Депутатларның җирлек Советының даими комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат үзе әгъза булып торган шәһәр Советының даими комиссияләренең барлык утырышларында да шәхсән катнашырга тиеш.

2. Депутат даими комиссияләр утырышларын үткөрү вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында мәгълүмат ала, шулай ук әлегә мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны җирлек Советы Регламенты нигезендә ала.

3. Даими комиссияләр утырышларында катнаша алмаганда, депутат, бер көннән дә соңга калмыйча, бу хакта даими комиссия рәисенә яисә җирлек Советы аппаратына хәбәр итә.

14 Статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан беренче чиратта кабул итү хокукы

1. Депутат эшчәнлеге мәсьәләләре буенча депутат Рус Әжиле авыл җирлеге (алга таба – җирлек) территориясендә җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, муниципаль предприятие һәм учреждение җитәкчеләре тарафыннан чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.

2. Депутат вазыйфаи затка турыдан-туры яисә вазыйфаи затның кабул итү бүлмәсе (секретариаты) аша телдән йә язмача мөрәҗәгать итә.

3. Телдән мөрәҗәгать иткән очракта кабул итү вакыты җирлек Советы депутаты белән килешенгән вазыйфаи зат тарафыннан билгеләнә, ә депутат язмача мөрәҗәгать иткән очракта кабул итү вакыты депутат мөрәҗәгатен алган көннән өч көннән дә соңга калмыйча вазыйфаи зат тарафыннан билгеләнә.

4. Депутат кабул итү мөмкинлеге булмаганда, вазыйфаи зат депутат белән килешү буенча өч көн эчендә башка вакытны билгели.

15 Статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

1. Депутат җирле үзидарә органнарыннан, муниципаль предприятиеләрдән, учреждениеләрдән һәм аларның вазыйфаи затларыннан закон белән саклана торган сер булып тормаган депутатлык эшчәнлегенә бәйле мәсьәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

2. Депутат массакүләм мәгълүмат чараларында үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Федераль законда каралган тәртиптә чыгыш ясарга хокуклы.

16 Статья. Депутат мөрәҗәгатьләрен карау

1. Депутат дөүләт органнарына, җирле үзидарә органнарына, барлык оештыру-хокукий рәвешләрдәге оешмаларга, иҗтимагый берләшмәләргә, депутат эшчәнлеге мәсьәләләре буенча тиешле вазыйфаи затларга телдән яисә язмача мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат депутат эшчәнлеге мәсьәләләре буенча мөрәҗәгать иткән җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм аларның вазыйфаи затлары депутатка аның мөрәҗәгатенә җавап бирергә яисә ул соратып ала торган документларны яисә белешмәләрне, әгәр мөрәҗәгатьне өстәмә өйрәнү яки тикшерү таләп ителмәсә, кабул ителгән көннән алып 15 көн эчендә тапшырырга тиеш.

3. Депутат мөрәҗәгатенә бәйле рәвештә нинди дә булса сорауларны өстәмә тикшерү яисә өстәмә өйрәнү үткәргә кирәк булган очракта, әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаи затлар һәм җитәкчеләр бу хакта депутат мөрәҗәгатен алган көннән алып 15 көн эчендә депутатка хәбәр итәргә тиеш. Соңгы җавап депутатка депутатның язма мөрәҗәгатен алган көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча тапшырыла.

4. Дәүләт органнары, барлык оештыру-хокукий рәвешләрдәге оешмалар, иҗтимагый берләшмәләр, аларның вазыйфаи затлары тарафыннан депутатлар мәрәҗәгатьләрен карау тәртибе һәм сроклары законнар белән билгеләнә.

5. Депутат җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан мәрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләргә карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы.

17 Статья. Депутат саравы

1. Депутат яисә депутатлар төркеме җирлек Советы компетенциясенә керә торган мәсьәләләр һәм үзенең депутатлык эшчәнлегә мәсьәләләргә буенча җирлек башлыгына, җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр җитәкчеләренә депутат гарызнамәсе белән мәрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат гарызнамәсе җирлек Советы сессиясендә язма рәвештә кертелә һәм җирлек Советы сессиясендә игълан ителә. Депутат гарызнамәсен рәсмиләштерү җирлек Советы Регламенты нигезендә башкарыла.

3. Депутат саравы җибәрелгән Орган яисә вазыйфаи зат аңа җавапны алган көннән алып 15 көн эчендә язма рәвештә бирә.

18 Статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, җирлек уставын, башка муниципаль хокукий актларны үтәргә; гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүгә һәм яклауны тәэмин итәргә;

2) сайлаучыларны даими рәвештә, кимендә айга бер мәртәбә кабул итәргә;

3) гражданның, барлык оештыру-хокукий рәвешләрдәге оешмаларның, иҗтимагый берләшмәләренең, дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының мәрәҗәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җаваплар бирергә;

4) сайлаучылар алдында турыдан-туры очрашуларда хисап тотарга, шулай ук үз эшләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары аша елга кимендә бер мәртәбә хәбәр итәргә;

5) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйлә чикләүләргә үтәргә;

6) дәүләт һәм закон белән саклана торган башка сер сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйлә рәвештә гражданның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы аңа билгеле булган белешмәләргә ачмаска.

2. Депутат федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, җирлек уставы һәм җирлек Советының муниципаль хокукий актлары белән үзенә йөкләнгән башка бурычларны башкара.

19 Статъя. Депутатның жирле үзидарэ органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат, жирле үзидарәнең коллегиаль органы әғзасы буларак, жирлек советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәэмин итә торган тулы хокукларга ия.

2. Жирлек советы депутатның сайлау округындагы, жирлек Советындагы эше, жирлек Советы карарларын һәм йөкләмәләрен үтәве турында хәбәрән тыңлый.

3. Жирле үзидарэ органнары һәм вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарэ органнары эшчәнлегенә турында, үзидарэ территориясен икътисадый һәм социаль үстерү программаларын үтәүнең барышы турында, депутатның тәнкыйди искәрмәләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында хәбәр итәләр, депутатның законнарны, муниципаль берәмлекләренә вәкиллеке органнарының эш практикасын, жәмәгәтчелек фикерен өйрәнүенә булышлык итәләр.

20 Статъя. Депутат эшчәнлегенә социаль һәм башка гарантияләре

1. Депутат эшчәнлегенә гамәлгә ашыруның социаль һәм башка гарантияләре шөһәрнең кануннары, муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутатларны жинаять яисә административ җаваплылыкка тартканда, тоткарлаганда, кулга алганда, тентүдә, сорау алуда, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук депутатларга карата, алар биләгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны, аларның багажы, шөхси һәм хезмәт транспорт чаралары, язышу вакытында оператив-эзләү чаралары уздырганда депутатларның хокуклары гарантияләре алар файдалана торган элемент чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат әйтелгән фикер, тавыш биргәндә белдерелгән позиция һәм депутат статусына туры килә торган башка гамәлләр өчен, шул исәптән вәкаләтләр чоры тәмамлангач та, жинаять яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлегә нигезләмә депутат тарафыннан федераль законда каралган гавами мыскыллаулар, яла ягулар яисә башка хокук бозулар җибәрелгән очракларга кагылмый.

4. Коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә мәнфәгәтләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләргә үтәмәгән өчен депутатның коллегиаль карарлар кабул итүдә (шул исәптән көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча тавыш бирүдә) катнашуы йә биләгән вазыйфасы буенча Россия Федерациясе норматив хокукый актларында каралган башка бурычларны үтәве депутатны җаваплылыкка тарту өчен нигез булып тормый.

21 Статъя. Депутат эшчәнлегенә гамәлгә ашыруда каршылыктар тудырган өчен җаваплылык

Жирле үзидарэ органнарының, оешмаларның һәм иҗтимагый берләшмәләргә вазыйфаи затлары тарафыннан әлегә Нигезләмә нигезләмәләрен үтәмәү, шул исәптән әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән срокларны һәм депутат гарызнамәләренә һәм мәрәҗәгәтләренә җаваплар бирү тәртибен үтәмәү, белә торып ялган мәгълүмат бирү,

мәғлүмат бирүдән хоқуксыз баш тарту, аны бирүдән читләшү, депутатларны кабул итү кағыйдәләрен бозу, законнар белән каралган җаваплылыкка китерә.